OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ LAUSUNTO 3.5.2021
Hallitusneuvos Hanna Kiiskinen

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Hallituksen esitys laeiksi tonnistoverolain 8 §:n sekä tuloverolain 69 ja 123 §:n muuttamisesta (HE 63/2021 vp)

Opetus- ja kulttuuriministeriö kiittää valtiovarainvaliokunnan verojaostoa mahdollisuudesta lausua yllä mainitussa asiassa. Hallituksen esitys liittyy opetus- ja kulttuuriministeriön vastuualueeseen tuloverolain 69 §:ä koskevilta osin.

Tuloverolain (1535/1992) 69 §:ssä säädetään verovapaista henkilökuntaeduista. Kyse on tavanomaisista ja kohtuullisista työnantajan järjestämistä eduista, joita ei luonteeltaan pidetä työstä, tehtävästä tai palveluksesta saatuna vastikkeena. Pykälän 5 momentin mukaan työnantajan järjestämänä verovapaana virkistys- ja harrastustoimintana pidetään enintään 400 euron vuosittaista etua työnantajan tarjoamasta työntekijän omaehtoisesta liikunta- tai kulttuuritoiminnasta. Kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan käyntiä museossa, teatterissa, oopperassa, elokuvateatterissa, konsertissa, taidenäyttelyssä tai muussa vastaavassa eri taiteenaloihin liittyvässä tapahtumassa tai tilaisuudessa. Kulttuuritoimintana pidetään myös käyntiä tiedekeskuksessa ja urheilutapahtumassa sekä osallistumista ohjatulle toiminnalliselle taidekurssille.

Esityksessä ehdotetaan mainitun pykälän muuttamista siten, että kulttuurietua voisi käyttää maksuvälineenä myös reaaliaikaisesti järjestettävissä virtuaalisissa kulttuuritapahtumissa ja -tilaisuuksissa.

Koronavirusepidemia on vaikuttanut voimakkaasti taiteen ja kulttuurin toimialaan taudin leviämisestä lähtien, ja sen voimakkaat vaikutukset jatkuvat edelleen. Yleisötilaisuuksia, kuten esityksiä, konsertteja, näytelmiä ja tapahtumia on taudin leviämisen ehkäisemiseksi jouduttu peruuttamaan tai niitä on järjestetty rajoitetuille katsojamäärille. Tästä on aiheutunut merkittäviä taloudellisia vaikeuksia alan yhteisöille ja ammattilaisille.

Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa (PLM/2017/58) todetaan elintärkeät toiminnot, jotka ovat yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämättömiä, kaikissa tilanteissa ylläpidettäviä toimintokokonaisuuksia. Yksi näistä toiminnoista on henkinen kriisinkestävyys, jolla tarkoitetaan yksilöiden, yhteisöjen ja yhteiskunnan sekä kansakunnan kykyä kestää kriisitilanteiden aiheuttamat henkiset paineet ja selviytyä niiden vaikutuksilta. Hyvä henkinen kriisinkestävyys edistää kriiseistä toipumista.

Kulttuuripalvelut ylläpitävät väestön henkistä kriisinkestävyyttä. Kulttuuri on keskeinen ihmisen identiteettiä ja omanarvontuntoa muovaava tekijä, ja vahva identiteetti lisää yhteisöllisyyttä ja kykyä sitoutua yhteisiin päämääriin. Keskeisenä tavoitteena on turvata kulttuurinen osallisuus ja osallistuminen, sekä mahdollisuus kulttuurin harrastamiseen ja kokemiseen, kulttuuristen ryhmien vuorovaikutukseen ja uskontojen vuoropuheluun.

Edellä todetuin perustein on sekä taiteen ja kulttuurin toimijoiden toiminnan että väestön henkisen kriisinkestävyyden turvaamisen kannalta erittäin kannatettavaa, että tuloverolain 69 §:ä muutetaan ehdotetulla tavalla.